

Agrifood

Regelingen die de doelen van de kadernota Agrifood ondersteunen

In deze factsheet vindt u regelingen die boeren kunnen helpen bij de ontwikkeling van hun bedrijf richting de doelen van de Kadernota Agrifood, dus richting duurzame, natuurinclusieve en/of kringlooplandbouw. Het gaat om regelingen van met name Rijk en provincie, en geeft weer wat nu bij ons bekend is. Ook geven we aan welke regelingen nog in de maak zijn. Niet alle regelingen zijn op dit moment inzetbaar, ze staan dan bijvoorbeeld in een kalenderjaar kortstondig open. Er komen ook steeds weer nieuwe regelingen bij. We actualiseren dit overzicht met enige regelmaat.

1. Oriënteren op de toekomst

- **Onafhankelijke coach.**

In de Foodvalley ([via Agroloket](#)) de Achterhoek ([via WATEA](#)) en gemeente [Voorst](#) kunnen boeren zich aanmelden voor een bezoek van een onafhankelijke coach. Deze verkent samen met de boer de kansen en mogelijkheden voor de toekomstige ontwikkeling van het bedrijf en kan helpen bij de vervolgstappen. Ook voor de tuinbouw (via Greenport) gaat dit later dit jaar starten. Verder biedt ook Stichting [Zorg om Boer en Tuinder](#) hulp aan in de vorm van gesprekken.

- **Voucher voor advies.**

Naar verwachting opent in september a.s. een regeling waarmee landbouwondernemingen door middel van een voucher een adviseur kunnen inschakelen voor advies over natuurinclusieve kringlooplandbouw. De aanbieder van de adviesdienst kan vervolgens € 1500 subsidie per advies aanvragen.

- **Subsidiemodule Agrarische Bedrijfsadvisering en Educatie (SABE).**

De [SABE-regeling](#) gaat landelijk regelmatig open. Hiermee kunnen boeren individueel bedrijfsadvies aanvragen voor omschakelen naar extensieve, natuurinclusieve, kringloop- of biologische landbouw. Op 1 juni gaat het onderdeel 'Samen leren over duurzame landbouw' open (praktijknetwerken). Ook is subsidie mogelijk voor advies, voor een bedrijfsplan of voor een opleiding als bedrijfscoach. Om te weten welke de volgende openstelling is en wanneer, kan men zich inschrijven voor de [nieuwsbrief RVO](#).

2. Innovatieve ideeën uitproberen

- **Agro-innovatiemakelaars** In Gelderland worden Agro-innovatiemakelaars aangesteld. Ze zijn al actief in Stedendriehoek en Achterhoek en komen eraan in [Foodvalley en Rivierenland](#). Zij helpen boeren met innovatieve ideeën of plannen verder.
- **Innovatieve concepten** (voor samenwerkingsverbanden) Deze regeling steunt samenwerkingsverbanden van boeren bij het ontwikkelen van innovaties. De subsidiebedragen lopen tussen de € 60.000 en € 160.000. [Bekijk hier meer informatie](#). Jaarlijks is er een openstelling van de [POP-subsidieregeling Innovatieve Concepten](#). De openstelling dit jaar is van 4 mei tot en met 15 juni.
- **Innovatie Agrifood** (voor individuele boeren). De regeling [Innovatie Agrifood](#) biedt subsidie voor individuele boeren, voor innovaties in de kringloop- of natuurinclusieve landbouw. Het kan gaan om investeringen in bedrijfsmiddelen, maar ook om marktonderzoek, productontwerp en -design, kennisoverdracht en voorlichting. De subsidie is, afhankelijk van de soort kosten, maximaal 40% of 60% van de kosten die voor subsidie in aanmerking komen, met een maximum van € 35.000. De regeling is momenteel open.
- **Stikstofuitstoot verlagen**. Voor innovaties die helpen de stikstofuitstoot te verminderen is er een subsidieregeling via het provinciale programma Gelderse Maatregelen Stikstof. Het gaat om het ontwikkelen van [nieuwe technieken](#) voor samenwerkingsverbanden.) en modernisering van stallen (voor individuele veehouders). Geopend tot 23 december 2023.
- **Experimenteerlocaties**. Wilt u met uw bedrijf experimenteren met innovaties (zoals emissie-reductie, circulair veevoer) dan is het mogelijk om mee te doen met de experimenten in de Regiodeals, zoals in [FoodValley](#).
- **Startups**. Verbonden aan de WUR zijn er de regelingen van StartLife; het gaat hierbij om het stimuleren van startups. Er is ook een kapitaalverstrekking-regeling. Zie StartLife: [Accelerating Sustainable Agrifoodtech Startups \(start-life.nl\)](#).
- **Brongerichte verduurzaming**. Voor het ontwikkelen van brongerichte technieken in stallen die de uitstoot verlagen is er de Sbv: [Subsidie voor innovatie en verduurzaming van stallen | RVO.nl | Rijksdienst](#).
- **Samenwerkingsverbanden tussen kalver- en melkveehouders**. De kalversector heeft grote opgaven op het gebied van emissies, dierenwelzijn en diergezondheid. Met name voor de diergezondheid is er de subsidieregeling voor samenwerkingsverbanden tussen kalver- en melkveehouders, tot 27 juni open. Zie [Samenwerken aan een gezonde kalverketen \(rvo.nl\)](#).

3. Bekostiging van innovatieve technieken: heeft u hulp nodig om uw bedrijf te innoveren?

- **Innovatie-krediet**. Het RVO verstrekt innovatie-krediet, zie [de Voorwaarden Innovatiekrediet | RVO.nl | Rijksdienst](#).
- **Borgstelling**. Het RVO beheert het landelijke borgstellingsfonds [Borgstellingskrediet voor de Landbouw \(BL\) aanvragen | RVO.nl | Rijksdienst](#).
- **Fiscale voordelen**. Met de fiscale regelingen Milieu Investeringsaftrek en de Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (MIA/VAMIL) kun je investeringen aftrekken bij de belastingaangifte. [MIA en VAMIL voor ondernemers aanvragen | RVO.nl | Rijksdienst](#).
- **Brongerichte verduurzaming**. Wilt u brongerichte innovaties in stallen toepassen, daarvoor is de investeringsmodule van de Sbv [Subsidie voor innovatie en verduurzaming van stallen | RVO.nl | Rijksdienst](#).
- **Groenprojecten**. Via de regeling Groenprojecten kunnen krediet-verstrekkers een Groenverklaring aanvragen en daarmee uw investering gunstig financieren. Er zijn groenverklaringen voor biologische landbouw, Groen Label Kassen, melkveestallen volgens Maatlat Duurzame Veehouderij, en voor biogasinstallaties. Zie [Projectcategorieën Regeling groenprojecten \(rvo.nl\)](#).
- **Fysieke investeringen**. Afgelopen jaar werden diverse investeringen door het Rijk [gesubsidieerd](#) vanuit het EU-herstelfonds. Jonge landbouwers konden extra subsidie krijgen. Er is veel meer aangevraagd dan waarvoor budget was. Mogelijk volgt dit jaar nog een openstelling.
- **SDE++**. De stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie en klimaattransitie gaat open van 28 juni tot 6 oktober, met een budget van 5 miljard euro. Voor de land- en tuinbouw zijn interessant vergisting van biomassa zoals mestvergisters, CO₂-afvang en -gebruik in glastuinbouw. Volg de website van de RVO.

4. Omschakelen naar duurzame landbouw

- **Omschakelfonds landelijk**. Rijkssteun is er voor de landelijke pilots van het omschakelfonds. Zie [Investeringsfonds Duurzame Landbouw - Nationaal Groenfonds](#). Om in aanmerking te komen is een [bedrijfsplan](#) vereist, daarvoor kon tot mei '22 ook steun worden verkregen.
- **Biologische landbouw**: Sinds 1 januari 2022 kan bij omschakelen naar biologische landbouw gebruik worden gemaakt van de borgstelling-plus voor een werkkapitaalkrediet ([BL-plus-O](#)). De overheidsborgstelling is enkel op basis van de SKAL-certificering en de aflossing van de lening kan uitgesteld worden tot 6 jaar na opnemen.

- **Omschakelfonds provinciaal.**
Momenteel wordt gewerkt aan inzet van Gelders [Perspectieffondsmiddelen](#) voor financiering van omschakelkosten. OostNL is beheerder van dit fonds. Bedoeling is, dat deze eind 2022 open gaat.
- **Groeiversneller.**
Als u een innovatief bedrijfsplan heeft dat bijdraagt aan duurzame landbouw, komt dat mogelijk in aanmerking voor een bijdrage uit de Groeiversneller zie: [Food | Oost NL](#). Subsidie is er voor inhuur van externe adviesdeskundigheid.

5. Nieuwe verdienmodellen

- **De provinciale subsidieregelingen:** Innovatie Agrifood, POP Innovatieve concepten en de subsidieregeling voor [Professionalisering korte voorzieningsketens](#) kunnen hiervoor gebruikt worden. De openstelling voor de subsidieregeling Professionalisering korte voorzieningsketens is dit jaar van 4 april tot en met 11 mei.

6. Specifiek: Mest

- Voor boeren die mest willen verdunnen komt er de [Subsidieregeling wateropvang t.b.v. verdunnen mest op zandgrond](#). Planning openstelling: dit jaar, landelijk budget € 105 miljoen.
- Ook wordt dit jaar de subsidieregeling hoogwaardig mestverwerking (SHM) geïntroduceerd. Doel is via mestverwerking de productie van bijvoorbeeld kunstmestvervangers te stimuleren en op deze manier broeikasgas- en ammoniakemissies te verminderen. 40% van de investeringskosten worden gesubsidieerd. Het gaat om kunstmestvervangerproductie die voldoet aan de RENDURE-eisen. De module zal jaarlijks worden opengesteld. Er wordt op mestverwerkingsinstallaties van intermediairs gericht, dus niet op het boerenbedrijf.

7. Bedrijfsbeëindiging

- **Beëindiging veehouderij.**
De openstelling van de [landelijke Beëindigingsregeling Veehouderijen \(Lbv\)](#) is gepland voor eind 2022, met een landelijk budget van € 970 miljoen. De regeling is er voor melkvee, varkens of pluimvee, die meer dan de drempelwaarde aan stikstofdepositie op overbelaste Natura 2000-gebieden veroorzaken.
- **Gerichte uitkoop.**
Er komen tranches van de [Maatregel Gerichte Uitkoop](#) via de provincie. De Regeling provinciale aankoop veehouderijen MGO 2^e tranche is momenteel opengesteld, landelijk budget € 150 miljoen. De Regeling provinciale aankoop veehouderijen MGO 3^e tranche zal in 2023 worden opengesteld, landelijk budget € 100 miljoen;

8. Ruimtelijke ontwikkeling

- **Gebiedsprocessen.**
De provincie kan per gebied besluiten om het initiëren of ondersteunen van een gebiedsproces te faciliteren.
- **Grondbeleid.**
Er is een subsidieregeling voor kavelruil (let op de [website](#) voor de openstelling), om dit te faciliteren is een grondpot beschikbaar.
- **Grond aankoop en -verkoop.**
Een pilot is in voorbereiding om 100 ha grond te verkopen aan boeren die garanderen dat ze hun bedrijfsvoering met die grond natuurinclusief maken. Ook de uitgifte van (percelen van) een agrarisch bedrijf van ruim 200 ha in Doornspijk is aanstaande.

9. Natuurinclusief ondernemen

- **Bedrijfsplannen.**
Via het Actieplan natuurinclusieve landbouw is er subsidie om [bedrijfsplannen](#) voor natuurinclusief beheer op te stellen.
- **Agrarisch natuur en landschapsbeheer (Anlb).**
Er zijn subsidies om natuurinclusief boeren te bekostigen: via het [Agrarisch natuur- en landschapsbeheer \(Anlb\)](#) (neem contact op met de collectieven: [Collectief Veluwe](#), [Collectief Achterhoek](#), [Collectief Rivierenland](#)), via blauwe diensten en bodembeheer, Functieverandering voor Gelders Natuurnetwerk, en voor het doen van Fysieke investeringen.
- **Bodemregelingen.**
Subsidie voor duurzaam bodembeheer is mogelijk vanuit Agrarisch natuur en landschapsbeheer (Anlb), de fysieke investeringen, de maatregelen uit het nieuwe GLB vanaf 2023 (w.o. ecoregelingen) en de subsidies uit het programma Bodem.
- **Droogtegevoelige gebieden:** In zulke gebieden is er subsidie mogelijk voor investeringsmaatregelen via POP-DAW. Deze regeling wordt in 2023 weer opengesteld. Hou daarvoor de [nieuwsbrief RVO](#) in de gaten.
- **Agroforestry.**
Wilt u subsidie voor het aanleggen/ontwikkelen van bos op uw landbouwgrond, dan is subsidie mogelijk via de regeling [Aanleg agroforestry](#). Subsidiepercentage 75%, maximum € 20.000.
- **Landschap:** [RVO Kwaliteitsimpuls natuur en landschap \(SKNL\)](#), de Gelderse [regeling Landschap en biodiversiteit](#) (voor gemeenten, bos- of landgoedeigenaren, of agrarische collectieven), en tenslotte de [RVO LIFE: Europese natuur-, milieu- en klimaatprojecten](#).

10. Klimaat- en Energietransitie

- **Lokale hernieuwbare energieprojecten:** Bij de RVO is de [Energie-investeringsaftrek \(EIA\) voor ondernemers](#) beschikbaar. Voor glastuinders is er de [Investerings in energie glastuinbouw](#), waarvan het plafond voor 2021 is opgehoogd. Voor de landbouw breed zijn ook bepaalde investeringen subsidiabel via de Regeling fysieke investeringen.
- **CO₂ opslag in de bodem:** De Carbon Capture, Utilisation and Storage (CCUS) Tender is tijdelijk gesloten, maar deze gaat begin april weer open. Zodra de exacte datum bekend is, wordt dat in de [nieuwsbrief RVO](#) vermeld. Verder is er bij de RVO de [CO₂-regeling glastuinbouw](#).
- **Zie ook de SDE++ onder 3.**

11. Vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's)

- **Vastgoed algemeen.**
Als een ondernemer iets innovatiefs met het vastgoed wil doen, past dit mogelijk onder de regeling [Innovatie Agrifood](#). Voor samenwerkingsverbanden is er de [POP3-subsidieregeling Innovatie Concepten](#).
- **Pelsdieren.**
Bij de RVO is er voor de voormalige [Pelsdierhouderij](#) een regeling voor slopen en ombouwen van de leegstaande stallen

12. Nieuwe functies op stoppende agrarische bedrijven

- **Wanneer het agrarisch bedrijf beëindigt,** kan voor de omscholing van personeel soms geprofiteerd worden van [Gelderse onderwijs en arbeidsmarktprojecten](#).